

Metodika pro posuzování léčivých přípravků a pravidla jednání s farmaceutickými společnostmi

Metodika je závazným dokumentem VZP ČR, jehož cílem je informovat o postupu VZP ČR zakotveném pro proces jednání s farmaceutickými společnostmi jako účastníky správních řízení vedených Státním ústavem pro kontrolu léčiv.

Metodika reflektuje trend nárůstu moderních terapií a zefektivňuje procesy, jež umožňují vstup těchto intervencí do systému veřejného zdravotního pojištění.

Metodika pro posuzování léčivých přípravků a pravidla jednání s farmaceutickými společnostmi je platná a účinná od 1. 2. 2017.

OBSAH

1. Procesní pravidla pro jednání s farmaceutickou společností.....	3
1.1 Úvod	3
1.2 Základní procesní pravidla	3
2. Posuzování léčivého přípravku	5
2.1 Farmakoekonomické hodnocení – nákladová efektivita (NEF).....	5
2.2 Farmakoekonomická analýza - dopad do rozpočtu (BI)	6
3. Seznam použitých zkratk	8
4. Přílohy.....	8
4.1 Formulář k jednání (dále jen „Formulář“).....	8
4.2 Dotazník pro komplexní posouzení léčivého přípravku (dále jen „Dotazník“)	8
5. Závěr	8

I. Úvod

VZP ČR jako účastník řízení dbá na účelnost vynaložených prostředků, finanční stabilitu a udržitelnost systému veřejného zdravotního pojištění.

Cílem metodiky je:

1. představit jednotný a aplikovatelný proces jednání s farmaceutickou společností
2. zabezpečit transparentnost a objektivitu informací souvisejících se zachováním kontinuity správních řízení vedených Státním ústavem pro kontrolu léčiv
3. zajistit auditovatelnost vytvářených dokumentů

Metodika popisuje jednotlivé postupy a aktivity VZP ČR a role jednotlivých aktérů. Metodika je závazným dokumentem VZP ČR.

II. Hlavní část metodiky

1. Procesní pravidla pro jednání s farmaceutickou společností

1.1 Úvod

VZP ČR zahájí v rámci správního řízení vedeného Ústavem jednání o LP/PZLÚ s FS na základě její žádosti za předpokladu, že v předmětném správním řízení byla Ústavem vydána HZ ve věci stanovení, eventuálně změny výše a podmínek úhrady LP/PZLÚ, v níž Ústav doporučil jednání s plátcí a zároveň:

- hodnocená intervence nesplňuje podmínku účelné terapeutické intervence a/ nebo
- hodnocená intervence generuje vysoký dopad do rozpočtu a představuje velkou nejistotu pro plátce z prostředků veřejného zdravotního pojištění.

1.2 Základní procesní pravidla

1.2.1 Jednání jsou vedena výhradně na Ústředí VZP ČR.

1.2.2 Z jednání je pořizován písemný zápis, jehož obsah je následně stvrzen podpisy obou jednajících stran. V případě, že kterákoli strana odmítne podepsat zápis z jednání, tato skutečnost bude zaprotokolována.

1.2.3 Každý jednotlivý případ VZP ČR archivuje, pod archivním číslem a spisovou značkou Ústavu. Spis obsahuje veškeré podklady (zápisy, včetně všech vzájemně předaných informací, údajů a dokumentů souvisejících s projednávanou problematikou).

1.2.4 Jednání se účastní vždy minimálně 2 zaměstnanci VZP ČR.

- 1.2.5 Jednání s FS probíhají ve dnech vyhrazených pro tyto účely – v úterý a ve čtvrtek v čase od 9:00 do 15:00.
- 1.2.6 VZP ČR na základě písemné žádosti o jednání zasílá FS Formulář a Dotazník, jež následně slouží jako podklady pro samotné jednání.
- 1.2.7 Lhůta pro určení termínu jednání je 10 pracovních dnů od zaslání kompletních a validně vyplněných podkladů. FS potvrdí emailem akceptaci termínu jednání. Lhůta pro proces předkládání, validace, finalizace a schvalování návrhu FS v souladu s metodikou je 60 pracovních dnů. Lhůta se počítá od prvního společného jednání, na kterém bude předložen relevantní návrh vycházející z aktuální HZ.
- 1.2.8 FS poskytne Ústavu všechny relevantní informace pro zhodnocení farmakoekonomických analýz včetně nabízených ujednání (cenová ujednání, sdílení rizik, rozpočtové stropy, dávkové stropy a jiné). Pokud tak neučiní FS, VZP ČR si vyhrazuje právo Ústavu tyto informace předat.
- 1.2.9 Výsledek jednání ve formě popsaného obchodního případu mezi VZP ČR a FS podléhá schválení poradou vedení VZP ČR.
- 1.2.10 VZP ČR informuje FS o schválení či zamítnutí posuzovaného obchodního případu do 3 pracovních dnů od rozhodnutí. Lhůta pro realizaci ukotvení smluvních ujednání je maximálně 15 pracovních dnů ode dne zaslání informace o akceptaci obchodního případu poradou vedení VZP ČR.
- 1.2.11 Konkrétní opatření bude výsledkem jednání mezi VZP ČR a FS s ohledem na nesplnění podmínky účelné terapeutické intervence a rizika týkajícího se vysokého a pro plátce neakceptovatelného dopadu do rozpočtu.
- 1.2.12 Opatření v případě nesplnění podmínky účelné terapeutické intervence:
- 1.2.12.1 úprava ceny (DNCV, SoÚ, SoC)
 - 1.2.12.2 změna obsahu podání (snížení JUHR nebo zúžení indikačních kritérií)

1.2.13 Opatření v případě rizika vysokého a pro plátce neakceptovatelného dopadu do rozpočtu:

1.2.13.1 různé formy sdílení rizik (PVA, rozpočtové stropy, dávkové stropy a jiná cenová ujednání)

1.2.13.2 úprava obchodní a cenové strategie držitele rozhodnutí o registraci posuzovaného léčivého přípravku v rámci svého portfolia kompenzující BI posuzovaného LP

1.2.14 Zvolená forma smluvního ujednání musí být pro VZP ČR auditovatelná a přijatelná z pohledu nároků na zdroje (finanční/lidské), proveditelná v rámci existujících informačních systémů a v souladu s vnitřními předpisy a všemi zákonnými normami.

1.2.15 VZP ČR se písemně vyjadřuje do správního řízení v okamžiku účinnosti uzavřené smlouvy, tj. zpravidla zveřejněním v registru smluv, či v souladu s příslušným smluvním ujednáním řešícím účinnost smlouvy.

1.2.16 Vzhledem k časové náročnosti celého procesu bude v určitých případech nutné, aby farmaceutická společnost využila svého procesního práva a s ohledem na zachování kontinuity správního řízení požádala Ústav v souladu s ustanovením § 64 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, o přerušení řízení.

2. Posuzování léčivého přípravku

2.1 Farmakoekonomické hodnocení – nákladová efektivita (NEF)

2.1.1 Hodnocení nákladové efektivity je v kompetenci Ústavu.

2.1.2 Pro jednání mezi VZP ČR a FS je relevantní poslední zhodnocení NEF provedené Ústavem.

2.1.3 VZP ČR zásadně respektuje závěry hodnocení NEF Ústavem. Pokud má k němu výhrady, uplatňuje své námitky formou vyjádření v rámci předmětného správního řízení.

2.1.4 VZP ČR při svém jednání se zástupci FS vychází z rozhodovací praxe Ústavu založené na uplatňování hranice ochoty platit ICER/QALY ve výši trojnásobku HDP/obyvatele/rok. LP, který toto kritérium nesplní, nelze považovat za účelnou farmakoterapeutickou intervenci.

2.1.5 V případě, že Ústav nemá dostatek informací o existujícím cenovém ujednání srovnatelně účinné intervence (zhodnocené v HZ), a proto není schopen provést řádné zhodnocení NEF, může VZP ČR provést hodnocení NEF s využitím jednoduchých metod farmakoekonomického hodnocení – výhradně CMA. Podmínkou provedení NEF typu CMA je pro VZP ČR předchozí posouzení terapeutické zaměnitelnosti a/nebo srovnatelné účinnosti Ústavem.

2.2 Farmakoekonomická analýza - dopad do rozpočtu (BI)

Výše dopadu do rozpočtu a BIA jsou v centru pozornosti VZP ČR vzhledem k rychle rostoucím nákladům na nové terapeutické intervence, které mohou negativně ovlivnit finanční stabilitu systému p.v.z.p.

2.2.1 Předpoklady posuzování dopadu do rozpočtu

- 2.2.1.1 Na nové terapeutické intervence je možné alokovat finanční prostředky ve výši, která je v souladu se ZPP VZP ČR a neohrozí naplnění jeho cílů.
- 2.2.1.2 Stanovení Limitu BI, který na základě kalkulované BIA upozorní na nutnost implementace předem definovaných opatření pro limitaci rizik u posuzovaného LP.
- 2.2.1.3 Limitace rizika vysokého dopadu do rozpočtu ve vztahu k posuzovanému LP bude podmínkou pro pozitivní rozhodnutí umožňující vstup předmětného přípravku do systému úhrad.

2.2.2 Limit BI

Pro stanovení Limitu BI, jako směrodatného parametru pro určení postupu při posuzování LP z pohledu plátce, VZP ČR uplatňuje následující principy:

- 2.2.2.1 Odhad prostředků, které může VZP ČR alokovat na LP, se stanoví kalkulací:
 - 2.2.2.1.1 Výdaje na LP s ohledem na ZPP následujícího roku ponížené o očekávané výdaje v předcházejícím roce, ponížené/navýšené o předpokládaný nárůst/pokles výdajů v rámci stávající terapie v následujícím roce, (ev. ponížené o další předpokládané výdaje - např. LP schvalované na § 16, aj.).
- 2.2.2.2 Tzv. horizon scanning – umožní se zaměřit především na LP s významným dopadem do rozpočtu. Je možné se odkazovat i na zahraniční zdroje.
- 2.2.2.3 Limit BI se vypočte jako podíl prostředků alokovaných na nové farmakoterapeutické intervence/indikace (se symbolem „S“) vstupující do systému úhrad a jejich předpokládaný počet. VZP ČR při odhadu vychází z počtu probíhajících správních řízení vedených Ústavem s ohledem na lhůty stanovené legislativou s předpokladem uzavření v roce 2018.

Hodnota Limitu BI pro rok 2018 je stanovena ve výši 10 mil. Kč.

2.2.3 Metodika posuzování dopadu do rozpočtu léčivého přípravku

2.2.3.1 Kritické zhodnocení BIA předkládané farmaceutickou společností v rámci správního řízení (metodika Ústavu, guidelines farmakoeconomické společnosti)

2.2.3.2 Posuzované hodnoty: BI rok 1-5, BI kumulativně rok 1-3, BI kumulativně rok 1-5, průměr BI za rok 1-3, průměr BI za rok 1-5. Porovnání těchto hodnot s Limitem BI s korekcí na časové období.

2.2.3.3 Postup posuzování se bude lišit podle toho, jak je posuzovaný LP hodnocen Ústavem (odkaz na HZ):

2.2.3.3.1 LP nezaměnitelný, patientská populace menší než 300 pacientů:

Limit BI je možné navýšit indexem 1,1 – 3,0
pokud se jedná o průlom v léčbě závažného onemocnění
s vysokou medicínskou potřebou nových terapeutických
intervencí

BI předložený farmaceutickou společností versus Limit BI
s největším důrazem na rok 1 (prvních 12 měs.) a kumulativně 1-3

2.2.3.3.2 LP nezaměnitelný, patientská populace větší než 300 pacientů

BI předložený FS versus Limit BI je možné navýšit indexem 1,1 –
2,0, pokud se jedná o průlom v léčbě závažného onemocnění
s vysokou potřebou nových terapeutických intervencí

BI předložený FS versus Limit BI s největším důrazem na rok 1
(prvních 12 měs.) a kumulativně 1-5.

2.2.3.3.3 LP s klinicky blízkou účinností:

Limit se upravuje indexem v rozpětí 0,5 – 1,0 s ohledem na počet
terapeutických alternativ

BI předložený FS versus Limit BI s největším důrazem na rok 3 a
kumulativně roky 1-3 a 1-5

2.2.3.3.4 LP se srovnatelnou účinností

Limit BI se upraví indexem 0 - 0,5 s ohledem na zaměnitelnost LP

Takový LP by měl být akceptovatelný jen v případě nulového
nebo minimálního BI v časovém horizontu 5 let

3. Seznam použitých zkratek

ANEF	analýza nákladové efektivity
BI	dopad do rozpočtu (budget impact)
BIA	analýza dopadu do rozpočtu (budget impact analýza)
CMA	cost minimization analysis (analýza minimalizace nákladů)
DNCV	smlouva o dohodnuté nejvyšší ceně výrobce
EU	Evropská unie
FS	Farmaceutická společnost
HZ	hodnotící zpráva
ICER	incremental cost-effectiveness ratio (poměr inkrementálních nákladů a přínosů)
NEF	nákladová efektivita
Limit BI	Limit dopadu do rozpočtu
LP	léčivý přípravek
PVA	price volume agreement
p.v.z.p.	prostředky veřejného zdravotního pojištění
PZLÚ	potravina pro zvláštní lékařské účely
PZS	poskytovatel zdravotních služeb
QALY	quality-adjusted life-year (rok získaného života v plné kvalitě)
ROZ	rozhodnutí
RS smlouvy	risk-sharingové smlouvy
SoC	smlouva o ceně
SoÚ	smlouva o úhradě
SÚKL	Státní ústav pro kontrolu léčiv (dále jen „Ústav“)
Symbol „S“	označení LP, jehož použití je s ohledem na veřejný zájem účelné soustředit do specializovaných pracovišť
ÚZP	Úsek zdravotní péče VZP ČR
VaPÚ	výše a podmínky úhrady
VZP ČR	Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR

4. Přílohy

4.1 Formulář k jednání

4.2 Dotazník pro komplexní posouzení léčivého přípravku

II. Závěr

5. Závěr

Závěrečné ustanovení: aktualizace k 1. 4. 2018.